

Recensie: Lilian Weel.

Chris Lauwers: 'Gewoon een huis in autismeland.' Uitgeverij EPO, Berchem
2010 ISBN: 9789064455728. (Autisme/Asperger/PO/1)

Soort boek/ziekte/stijl: Tweede deel van een verhaal over het leven van een autistische jongen, geschreven door zijn moeder. Terwijl het eerste deel vooral ging over de eerste jaren in het leven van het autistische jongetje Lander en de moeite die zijn moeder ondervond bij het achterhalen van wat er met haar zoontje aan de hand was, vormt dit tweede boek een positiever vervolg erop. Beschreven wordt hoe de kleine Lander zich met vallen en opstaan ontwikkelt tot een sterke jongeman die kan omgaan met de beperkingen van zijn autisme.

Over de schrijver: Chris Lauwers (1950) woont in Vlaanderen en is op latere leeftijd gaan studeren. Op de achterflap van het boek staat verder het volgende vermeld: Lauwers is als freelance medewerker werkzaam bij het tijdschrift Autisme Centraal. Ze werkt ook voor De Brug, een vormingsorganisatie voor mensen met autisme, en voor GRIP, een organisatie die ijvert voor gelijke rechten voor mensen met een handicap.

Korte beschrijving: Dit boek draait vooral om het leven van de autistische Lander. Maar ook worden belangrijke voorvallen in het leven van zijn moeder (zwarte hartoperatie, slechte relatie met haar eigen moeder), zijn vader (werkloosheid) en zijn broer Sep (twijfel over de studiekeuze) beschreven. Deze krijgen in de context van dit specifieke gezin een geheel eigen betekenis.

Lander kampt met autisme, maar is tegelijkertijd puber en zeer intelligent (IQ van 130). Hij neemt alles en iedereen letterlijk, ziet geen nuances en praat iedereen onder tafel.

In zijn omgeving is Lander met zijn aandoening een pionier. Zo is hij op het Medisch Pedagogisch Instituut (MPI), een van de eersten met een erkende autistische stoornis. De consequentie hiervan is dat er onder de medewerkers nog weinig kennis over en ervaring mee is. Dat vraagt veel doorzettingsvermogen van Lander, maar wellicht nog meer van zijn moeder. Zo protesteert ze hevig als hij onterecht in verband gebracht wordt met criminaliteit.

Lander lijkt zo op het oog een normale jongen. Een goede observator ziet echter al snel waar het aan schort. Zo moet hij eens tijdens een test bepalen hoeveel er aan postzegels op een brief moeten. Dat lukt goed. Vervolgens moet hij bepalen hoeveel er op een brief moet als de brief half zo zwaar is. Lander trekt hieruit de 'logische' conclusie dat, door de postzegel doormidden te scheuren, hij de juiste waarde verkrijgt.

Lander heeft door vallen en opstaan geleerd welke reacties er door zijn omgeving van hem worden verwacht. Niets is bij hem vanzelf gegaan. Nu is hij goed in staat om zich aan zijn omgeving aan te passen. Maar dat heeft een keerzijde. Zo lukt het zijn ouders niet meer om in aanmerking te komen voor extra kinderbijslag, bedoeld voor ouders met een kind met een beperking. Ieder nadeel heeft zijn voordeel en Lander leert erdoor op eigen benen te staan. Hij volgt met succes een beroepsopleiding, vindt werk, wordt verliefd en gaat tenslotte zelfstandig op kamers wonen. Net zoals iedere jongen van zijn leeftijd.

Wat viel op: Het is bijzonder om te lezen dat een jongen met een flinke karakterstoornis, door een flinke portie doorzettingsvermogen en de steun van zijn

moeder, in staat is om zich zo te ontwikkelen dat er voor hem als volwassene een zelfstandig en actief leven binnen bereik komt.

Ook is het hartverwarmend zoals de moeder van Lander, de auteur van het boek, zichzelf beschrijft als een vrouw van vlees en bloed, met een leven dat ook niet al te gemakkelijk is. Uitgebreid wordt stilgestaan bij haar hartaandoening en de zware hartoperatie waar ze gelukkig goed van herstelt. Daarnaast vertelt ze over de definitieve breuk met haar moeder en de achtergrond daarvan.

Citaten: Pag. 73: “Zoals toen hij met veel branie thuis, in de school en in het MPI te kennen gaf dat hij anatomie wilde gaan studeren. Allemaal goed en wel maar hij zat op het BuSo....onder zijn schoolse niveau.... Anatomie, waar haalde hij het idee vandaan. Ik polste hem subtiel en urenlang in kwartiertjes waarom hij net die studierichting verkoos. “En welk beroep wil je daar later dan mee uitoefenen?” Er volgde later dan een echt Lander antwoord: “Awel, ik heb mannen op tv gezien en met èn armslag sloegen ze een plank door en daar heb je maar zeven spieren voor nodig om die plank in tweeën te slaan, en ik zou willen weten welke spieren dat zijn, en als je dan anatomie studeert leer je dat en...”

Pag. 150: “Aan Lander was op een ongelukkig gekozen moment uitgelegd dat mensen met autisme 'de boodschap achter de boodschap' niet altijd begrijpen..... Toen hij eindelijk begrepen had dat achter die fameuze boodschap een bepaalde betekenis schuil ging, hebben we maandenlang een strijd over betekenissen gevoerd. Achter elk woord en elke opmerking zocht Lander een boodschap! Als ik zuchtte dat het alweer regende wilde hij weten wat ik daar nu weer mee bedoelde.... Ik werd bijna gedwongen bij mezelf te analyseren waarom ik een natte wereld de ene keer (bijna) leuk vond en regen een andere keer op mijn humeur werkte. 'Daarom', was niet voldoende.”

Pag. 203: “We willen vooral dat Lander gelukkig is en we zijn dan ook heel blij dat hij nu een gewoon leven leidt. Hij functioneert ongeveer zoals elke alleenwonende jongeman. Maar ik realiseer me tegelijkertijd ook maar al te goed dat onze gedroomde autismevriendelijke wereld nog lang niet af is. Het is onze zoon die zich heeft aangepast, niet de maatschappij.”

Recensies:<http://www.boekenbank.be/boekenbankweb/boekenbank/public/title/detail;jsessionid=haja9wwljpp5?isbn=9789064455728>
'In haar eerste boek "Gewoon een jongen met autisme" beschreef Chris Lauwers hoe na een jarenlange lijdensweg bij haar zoon Lander autisme werd gediagnosticeerd. Het boek eindigde bij Landers opname in een MPI. In dit vervolg beschrijft Chris Lauwers het opgroeien van ongewone pubers. Ook jongeren met autisme willen 'zoals iedereen zijn', ze willen behoren tot hun grote groep leeftijdsgenoten. "Gewoon een huis in autismeland" verhaalt hoe haar zoon zich hardnekkig bleef verzetten tegen alles wat ook maar in de richting van autisme wees: 'De jongeren in het MPI bekeken elkaar door een vergrootglas en zetten met hun eigen logica alles op een rijtje en in vakjes: veel over politiek praten was autisme, onzekerheid was autisme, met je neus sniffen was autisme en hoesten waarschijnlijk ook wel. Stoer zijn bleek een prima camouflagemiddel tegen onzekerheid, en vooral: het was geen autismekenmerk. Doen dus!' Voor zijn moeder is het relaas van Lander er een van 'geef nooit op', een getuigenis ook van loslaten, beetje bij beetje en soms ongemerkt. Maar het lukte en het resultaat mag er wezen. Het is geen verhaal van genezing maar een van aanvaarding. Het wees haar zoon de weg naar een eigen stek, naar zijn eigen huis: 'Zijn kasteel zonder zwembad, het stond zomaar in een straat in een dorp dat niet eens het onze was. Maar het was zijn plaats op de werldebol.'